

EELMISE SAJANDI KOLMEKÜMNEN-DATEST PÄRIT kõrge keldrikorruse ja katusealuste korteritega vana kivimaja on oma pika eluea jooksul näinud igasuguseid aegu ja inimesi. Majas on olnud saun, erinevate asutuste kontorid ja ka korterid. Viimaste asukaid meenutab praegu vaid õue olev pesuköök ja pikk puukuuride rida.

Praegu on hoone kahel esimesel korrusel äripinnad, kolmanda aga nn ärklikorruse sõbralikult oma vahel ära jaganud majaomaniku pere ja tema vanemad. Ruumi jagub siin lahedalt kõigile.

“Nüüdseks oleme siinses kodus elanud juba paar aasta, vanemate pool sai valmis veidi hiljem, umbes aastajagu tagasi,” räägib majaomanik Kristjan. “Aga eks ikka ole üht-teist veel nokitseda, midagi viimistleda, see töö ei lõpe tavaliselt kunagi.”

Kohe alguses tuleks muidugi ära öelda see, et kõik vana ja väärikas on nendes elamistes igati au sees. Olgu selleks siis antiikne mööblitükk, vana puitmaterjal või kas viimistlemata algupärane seinapind.

Asjad jutustavad oma lugu

Igal asjal on siin oma lugu. “Ümmarguse laua plaadi tegi vanaisa Koiva jõest toodud tammest. See on muidugi omaette lugu, kuidas ta seda vee alla vajunud puud saagimas käis,” räägib Kristjan ema-isa pool tuuri tehes.

Vana sohva, mis võiks olla iga antiigipoe uhkuseks, on tema sõnul pärit aga näiteks üle tänava tegutsevast kolapoest.

Magamistoas troonib uhke saarepuust talukummut. “See sai ostetud juba nõukaajal. Viissada rubla küsiti. Ainult omanik kummutit eraldi ei müünud, kuigi sel hetkel ei tahtnud, pidin koos kummutiga ka riidekapi ära viima,” meenutab Kristjani isa.

Voodipeatsiks on sätitud biidermeierliku sohva seljaosa. “See on pärit Võrumaal asuvast talust. Sohva oli nii kehvas korras, et ei olnud võimalik enam restaureerida, ainult seljatoe sai päästa,” lisab Kristjan.

Taaskasutust on leidnud ka ehituse käigus päevalvalgele tulnud vanad põrandalaud: osad esikuseinana, teised aknalaudadena. Tänapäevane köögimööbel on ostetud sõbralt ja suur hulk kappe ning riuleid on oskuslikult kohandatud ümber väiksema köögi jaoks. Söögilauana kasutusel olev vana talulaud on pärit aga hoopiski meretaguselt maal. “Tõin selle ühe sõbra käest, kes Saaremaale talu ostis.

Ilmselt on see aga pärit hoopiski Lääne- maalt ja kunagi juba merete läbi teinud ja saarde sattunud,” arwab Kristjan.

Vanemate pool on aukohal ka eelmiste põlvkondade vanad fotoportreed ning enda ja laste noorust meenutavad pildikoopiad. Hästi soe ja hubane kodu, eriti kui veel köögi puupliidi all või kaminas juhtub tuli ka olema.

Modernne käsikäes vanaga

Kristjani enda kodu on natuke praktilisema ja modernsema lahendusega. Kuid ei puudu siingi ema-isa poolt tulles loogilise jätkuna tunduvad vanad mööblitükid, avatud algupärased palkseinad ning sisustuselemendid.

“Kui peres on ikka ringi sibamas ja vahel ka tulises mänguhoos kolm poiss, tihti külaliste näol ka rohkem, siis naljalt hinnalist klaasi, kristalli, keraamikat ikka eksponeerima ei kipu. Sellel oleks ilmselt kiire ja kurb lõpp,” muheleb Kristjan.

Nii juhtus näiteks laevalgusti küljes rippuvate nõukaaegsete õhulaevakujuliste näärihetega. Kõige suurem sai mänguhoos palliga pihta ja lahkus taevavõlvilt.

Vaade kasemetsale, mis kaunistab moodsa tumedapinnalise köögimööbli alumiste ja ülemiste kappide vahele jäävat pinda, pärineb Võrumaalt.

“See on naise vanemate koduaknast avanev vaade kasemetsaga kaetud künkanõlvale. See mäe on parajalt järsk ja selle harimisest loobuti juba nõukaajal, tänaseks on sellest saanud metsistuv heinamaa,” selgitab Kristjan.

Pere mahub kenasti einetama aastapäevad tagasi ühe Mõisaküla maja põõningult leitud ja ostetud pika söögilaua taha. Tuba läbiva korstnaja küljest võib söögilaua taga istuja leida raamitud menüü, kus kirjas toidud mida pakuti Eesti Vabariigi presidendilossis Soome vabariigi president Pehr Evind Svinhufvudile (Soome president aastatel 1931–1937). Lambaselg täidetud tomatitega oli menüüd uurides igatahes üks pearoogadest.

Ka siinse elamise aknalaudadeks on kasutatud ära vanad põrandalauad, tõi hoopis vanemad ja laiema kui eelmises elamises. “Need on pärit ühe XIX sajandil ehitatud maja põrandatest. Osa laudu õnnestus sealt päästa, osa aga aeti lihtsalt küttena ahju,” räägib Kristjan.

Lihtsad lahendused, millest ei puudu omanäolised nüansid, teevad sellest korterist igati nauditava elamise oma perele.

